УДК 378.147:37.091.39:61:811.111
DOI https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.106.10

Кравченко О. П.

ПРОБЛЕМНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Стаття присвячена розкриттю можливостей інтеграції англійської мови й медичних дисциплін у процесі підготовки майбутніх фахівців засобами проблемно орієнтованого навчання.

Методи дослідження: аналіз та синтез наукової літератури з проблеми дослідження; прогностичні методи; узагальнення та систематизація.

У статті акцентовано на теоретико-методологічному обґрунтуванні проблемно-орієнтованого навчання як ефективного інструмента формування професійної компетентності, розвитку критичного мислення та комунікативних навичок у здобувачів освіти. Проведено аналіз наукових праць з проблематики дослідження та встановлено, що проблемно-орієнтоване навчання сприяє розвитку аналітичних здібностей, творчого потенціалу та автономії студентів, зокрема створює умови для міждисциплінарної інтеграції знань. У статті авторами запропоновано програму інтеграції англійської мови та медичних дисциплін, що складається із трьох блоків – теоретичного (зумовлює оволодіння базовою медичною термінологією, вивченням клінічних концепцій англійською мовою); практико-орієнтованого (передбачає роботу з клінічними кейсами, рольові ігри, симуляції, виконання практико-лабораторних завдань англійською мовою) та інтеграційного (участь у міждисциплінарних проєктах, групових дискусіях і дебатах, презентація рішень англійською мовою). Деталізовано приклади реалізації кожного із блоків, що забезпечує поєднання теоретичних знань із практичною діяльністю. Розроблена програма спрямована на підвищення ефективності мовної та фахової підготовки. Очікуваним результатом зумовлено формування здатності аналізувати та вирішувати професійні завдання англійською мовою, розвиток умінь командної взаємодії, міжкультурної комунікації та готовності до міжнародної співпраці. Перспективи подальших розвідок вбачаються в емпіричній перевірці ефективності запропонованої програми інтеграції англійської мови та медичних дисциплін у різних ЗВО.

Ключові слова: *проблемно-орієнтоване навчання, англійська мова, медична освіта, підготовка, інтеграція дисциплін, професійна компетентність.*

Сучасні вимоги до підготовки медичних фахівців зумовлюють необхідність високого рівня володіння англійською мовою як інструментом міжнародної комунікації та доступу до новітніх наукових джерел. У глобалізованому світі англійська мова виступає мовою науки, професійного спілкування, відтак, інтеграція мовної підготовки з медичними дисциплінами стає ключовою умовою до формування конкурентоспроможного фахівця. Натомість проблемно-орієнтоване навчання зарекомендувала себе як ефективна педагогічна технологія, що здатна поєднати теоретичні знання з практичними навичками через роботу з клінічними ситуаціями, розвиток критичного мислення та здатності приймати професійні рішення. Відповідно, актуальність дослідження зумовлена потребою в удосконаленні системи професійної підготовки майбутніх фахівців шляхом розробки та упровадження інноваційної програми.

Аналіз останніх публікацій та досліджень показує, що теоретичні підходи до окреслення проблемно-орієнтованого навчання у вищій освіті розглядається низкою авторів. Так, О. Бєляєва, Ю. Лисанець, Л. Сліпченко, С. Ефендієва, К. Гаврильєва, І. Роженко, З. Таран (2023) зосереджує увагу на концептуальних засадах проблемно-орієнтованого навчання у медичній школі, наголошуючи на критичному мисленні та вагомої ролі на розвиток професійної компетентності у майбутніх фахівців [1, с. 31–32]. О. Романовський та О. Лапузіна (2022) аналізують особливості застосування проблемно-орієнтованого навчання, де відзначають універсальність цього методу для міждисциплінарної інтеграції [8, с. 3–14]. Г. Луценко (2018) розглядає проєктно-орієнтоване навчання як ефективний засіб формування практичних навичок, що органічно поєднується з проблемно-орієнтованим підходом для розвитку критичного мислення [7]. R. Anazifa та Djukri (2017) підтверджують, що проблемно-орієнтоване навчання підвищує ефективність формування мисленнєвих навичок студентів у порівнянні з традиційними методами навчання, що робить його придатним для міждисциплінарного навчання, зокрема у медичній освіті [11, с. 346–355]. A. Amin, N. Degeng, P. Setyosari, E. Djatmika (2021) демонструють, що використання мобільних технологій у проблемно-орієнтованому навчанні значно покращує розв'язання математичних та логічних завдань, що підтверджує перспективність цифрових інструментів для інтеграції англійської мови та медичних дисциплін [10, с. 119–141]. M. Simanjuntak, J. Hutahaean, N. Marpaung, D. Ramadhani (2021) зазначають, що комбінація проблемно-орієнтованого навчання з комп'ютерним моделюванням стимулює розвиток креативного мислення та навичок вирішення проблем, що є важливим для медичних студентів у практичній підготовці [15, с. 519–534].

Питання формування професійної компетентності та розвитку креативності шляхом упровадження проблемно-орієнтованого навчання відзначає М. Кучеренко (2025), де наголошується на чіткому стимулюванні інноваційного потенціалу. Авторкою доведено, що активні методи навчання формують здатність студентів до самостійного мислення та прийняття рішень у складних медичних ситуаціях [2, с. 260–262]. Б. Максимчук, В. Овчарук, І. Рощін, О. Головченко, Д. Кметюк (2024) у дослідженні історії психолого-педагогічних

підходів до самовдосконалення особистості акцентують, що інтеграція теоретичних знань і практичних завдань сприяє гармонійному розвитку когнітивних та творчих здібностей здобувачів освіти [3]. Yu. Sylenko (2023, 2024) досліджує індивідуалізацію незалежної роботи та тьюторинг як інструменти міждисциплінарної інтеграції у підготовці майбутніх фахівців, що включає англійську мову як засіб професійного спілкування [16, с. 68–76; 17, с. 523–529]. J. Houghton (2023) [14, с. 271–294] та L. Wijnia, G. Noordzij, L. Arends, R. Rikers, S. Loyens (2024) [18] у сучасних закордонних дослідженнях демонструють, що проблемно-орієнтоване навчання підвищує мотивацію студентів і сприяє ефективному засвоєнню матеріалу у міждисциплінарних курсах, що підтверджує можливість інтеграції англійської мови у медичні дисципліни.

Щодо визначення перспектив упровадження інновацій у медичній освіті, особливої актуальності набувають праці таких авторів: А. Меленевич, О. Садовенко, О. Бабічева, В. Брек, Ю. Латогуз, В. Прохоренко (2024) (акцентують, що інтеграція штучного інтелекту у проблемно-орієнтоване та симуляційне навчання трансформує медичну освіту, роблячи її більш адаптованою до сучасних вимог професійної діяльності) [4, с. 79–86]; М. Пацера, О. Круть, А. Товма (2020) (підкреслюють актуальність застосування проблемно-орієнтованого навчання для аналізу медичних помилок, що стимулює практичне мислення студентів та розвиток клінічних навичок) [6, с. 125]; F. Hidajat (2023) (у порівняльному дослідженні традиційного та креативного проблемно-орієнтованого навчання показує, що останнє суттєво підвищує рівень саморегуляції та мотивації студентів) [13]; A. Ghani, A. Rahim, M. Yusoff, S. Hadie (2021) (вказують, що ефективна навчальна поведінка у проблемно-орієнтованому навчанні прямо корелює з успішністю студентів та розвитком ключових компетентностей, що підтверджує його значимість для міждисциплінарного навчання) [12].

Мета дослідження – розкрити можливості інтеграції англійської мови й медичних дисциплін у процесі підготовки майбутніх фахівців засобами проблемно-орієнтованого навчання.

Цілями дослідження визначено: 1) проаналізувати науково-теоретичні підходи до проблемно-орієнтованого навчання; 2) з’ясувати специфіку застосування проблемно-орієнтованого навчання у підготовці майбутніх медичних фахівців; 3) визначити роль англійської мови як інструмента професійної комунікації через медичний контекст; 4) окреслити педагогічні умови ефективної інтеграції та розробити програму міждисциплінарної інтеграції на основі проблемно-орієнтованого навчання.

Дослідження базується на кореляційних **методологічних підходах** – системному, що розглядає процес інтеграції як таку цілісну систему взаємодії мовної та фахової підготовки; компетентнісному, що розглядає англійську мову як ключовий інструмент формування професійної та комунікативної компетентності майбутнього медичного фахівця; міждисциплінарному, що забезпечує синтез різних наук; діяльнісного підходу, що спрямований на активізацію логіко-пізнавальної діяльності шляхом розв’язання практико-орієнтованих завдань.

Методи дослідження: аналіз та синтез наукової літератури з проблеми дослідження; прогностичні методи задля визначення можливих сценарії застосування проблемно-орієнтованого навчання у мовно-професійній підготовці; узагальнення та систематизація задля написання висновків дослідження.

Орієнтація на вирішення проблеми освіти у реалізації різних підходів до навчання аналізуються у сьогоденній науковому дискурсі як дієвий засіб втілення інформаційної роботи здобувачів освіти, що зумовлює зростання їх фахового рівня професійної компетентності. Це ґрунтується на ідеї складеної основи навчання через розв’язання вагомих непростих задач шляхом моделювання різних професійно-орієнтованих ситуацій.

Із трактувань О. Бєляєвої, Ю. Лисанець, Л. Сліпченко, С. Ефендієвої, К. Гаврильєвої, І. Роженко, З. Таран (2023) здійснюється ґрунтовний аналіз літератури з проблематики проблемно-орієнтовного навчання, де окреслюється, що змодельоване розв’язання реальних задач спонукає ріст аналітичного мислення, глибокого розкриття потенціалу та розвитку автономії здобувачів, формуючи умови для поєднання знань з різних освітніх компонентів [1, с. 31–32].

Вивчення наукових праць О. Романовського та О. Лапузіної доводять ефективність професійної підготовки майбутніх фахівців, шляхом моделювання розв’язання реальних професійних задач у змісті освітніх курсів закладів вищої освіти. Такий погляд дає право об’єднувати теорію та професійно-практичні завдання, заохочуючи аналітико-креативне міркування та формування компетентностей необхідних для фахового зростання [8, с. 3–14].

Натомість О. Фурик (2015) [с. 200–205] провів науковий огляд реалізації проблемно-орієнтованого навчання в медичній освіті. Він акцентував, що доцільність цього способу залежить від правильно впорядкованого педагогічного супроводу та структури освітніх завдань, що дозволяє здобувачам самостійно знаходити шляхи рішення проблем. Так, О.Фурик зазначає, що «проблемно-орієнтоване навчання це особлива методологія викладання, що дозволяє засвоювати матеріал через усвідомлення та розуміння реальних життєвих ситуацій і сприяє цілісній підготовці лікаря, що спирається на міцну мотиваційну установку, глибоку спеціалізацію, актуалізацію інтелектуальних і особистісних можливостей студентів» [9, с. 204].

На противагу, Г. Паласюк (2011) у процесі вивчення фахової підготовки медичних сестер в Австралії зауважує, що проблемно-орієнтовне навчання сприяє формування компетентностей здобувачів у практичній діяльності та покращує підготовку до незалежного прийняття рішень у фахових випадках. Авторка доводить, що цей метод охоплює активні форми діяльності, а також обговорення та аналіз клінічних кейсів, що, як наслідок, покращує успішність опанування знань в цілому [5, с. 41–46].

М. Кучеренко (2025) наголошує на важливості оригінальних рішень у процесі проблемно-орієнтовного навчання у медичній освіті. Приходить розуміння, що для підготовки сучасних медичних фахівців потрібні, ініціативні педагогічні впровадження, які дозволять здобувачам отримувати знання і підвищують рівень інноваційного потенціалу [2, с. 260–262].

Отже, сучасний огляд наукової літератури свідчить, що проблемно-орієнтовне навчання у закладах вищої освіти, сприяє ініціативно-пізнавальній діяльності здобувачів, розвиває раціональний підхід до оброблення інформації, стимулює міжпредметну інтеграцію й утворює умови для формування фахових компетентностей і творчого хисту.

Розглянемо специфіку застосування проблемно-орієнтованого навчання у підготовці майбутніх медичних фахівців. По-перше, вагомим аспектом є інтеграція теоретико-практичних знань із різних дисциплін, від анатомії, фізіології, клінічних наук до фармакології. Це зумовлює встановлення кореляційних взаємозв'язків між теоретичними науковими положеннями і практичними заняттями. По-друге, проблемно-орієнтоване навчання стимулює розвиток креативного мислення, що уможливлює ефективно реагувати на нестандартні ситуації та пропонувати інноваційні рішення.

Так, на підтвердження є праця вчених (М. Пацера, О. Круть, А. Товма) [6, с. 125]), які встановлюють ефективність такого підходу для професійної підготовки шляхом активного аналізу медичних помилок та розгляду клінічних кейсів із реальних випадків.

Безумовно, наголошуємо, що ефективність проблемно-орієнтованого навчання у більшій мірі залежить від ефективної інтеграції освітніх компонентів. Відтак, актуальності набуває обґрунтування ролі англійської мови як інструменту у професійній комунікації через медичний контекст, що забезпечує синергію фахової та мовної підготовки здобувачів. Англійська мова дозволяє ділитися досвідом на відкритих міжнародних дослідницьких ресурсах, брати участь в інтернаціональних проєктах. Відтак, вивчення англійської мови дає право здобувачам не лише опановувати медичні терміни, а й формувати уміння кваліфікованої комунікації, належні для медичної практики та науково-дидактичної діяльності. В реалізації освітніх компонентів надзвичайно важливе інтегрування англійської мови. Значну вагу має самобутність освітньої праці та наставництво, що дозволяє здобувачам пристосувати мовні задачі до ступеню готовності і їхніх наукових захоплень. Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що англійська мова є не тільки як засіб спілкування, а й застосоване знаряддя, що спонукає формування фахової спроможності вирішення багаторівневих міжінтеграційних матеріалів.

Відповідно, задля ефективної інтеграції англійської мови та медичних дисциплін активно упроваджується проблемно-орієнтоване навчання, реалізація якого неможливо без урахування педагогічних умов.

Так, першою педагогічною умовою виділяємо застосування змодельованих клінічних кейсів. До прикладу, це може бути аналіз клінічних випадків пацієнтів з різними симптомами, написання діагностичних звітів англійською мовою. Забезпечення цієї педагогічної умови дозволяє формування практичних навичок, розвиток критичного мислення у студентів.

Другою педагогічною умовою виділяємо уможливлення індивідуалізації та диференціації освітнього матеріалу під потреби та їх професійні мотиви здобувача освіти. Наприклад, викладач-ментор оцінює рівень англійської та обирає завдання: складання плану лікування для конкретного кейсу або підготовка презентації англійською. Забезпечення цієї педагогічної умови дозволяє підвищити ефективність засвоєння знань й підвищити мотивацію.

Третьою педагогічною умовою виділяємо застосування інтерактивних та інноваційних технологій навчання, що включає цифрові симуляції, мультимедійні матеріали, які забезпечують наочність та активну участь студентів у процесі навчання. До прикладу, це може бути робота в групах над складними клінічними випадками, рольові ігри (лікар, медсестра, пацієнт) англійською мовою, різні віртуальні симуляції операцій та клінічних процедур, інтерактивні модулі для відпрацювання комунікації з пацієнтом англійською тощо. Забезпечення цієї педагогічної умови дозволяє здійснити розвиток комунікативних та командних навичок, уможливлює активізацію навчального процесу, підвищення зацікавленості в цілому.

Отже, наведені педагогічні умови є ключовими для ефективної інтеграції англійської мови та медичних дисциплін у проблемно-орієнтованому навчанні.

Відтак, проаналізоване теоретичне обґрунтування проблематики застосування проблемно-орієнтованого навчання як засобу міждисциплінарної інтеграції англійської мови та медичних дисциплін дозволяє розробити програму її упровадження.

Так, метою програми є забезпечення ефективної інтеграції англійської мови та медичних дисциплін у навчальний процес через проблемно-орієнтоване навчання, що сприяє формуванню професійної компетентності, критичного мислення та комунікативних навичок студентів.

Програма уможливлює поєднання теоретичних знань та практичних завдань із використанням англійської мови як інструмента професійної комунікації.

Програма складається із трьох блоків: 1 блок – теоретичний (зумовлює вивчення основних медичних дисциплін та фахової англійської мови, ознайомлення з ключовими клінічними концепціями та термінологією); 2 блок – практико-орієнтований (зумовлює активну роботу з клінічними кейсами, рольові ігри, симуляції та лабораторні заняття англійською мовою); 3 блок – інтеграційний (зумовлює участь в міждисциплінарних

проєктах, групових дискусіях, презентації рішень та обговорення результатів із використанням англійської мови).

Розглянемо кожен блок окремо у практичному вимірі.

Так, 1 блок – теоретичний зумовлює такі практичні варіанти реалізації. Це може бути проведення лекції англійською мовою «The Structure and Functions of the Human Heart», під час практико-лабораторних занять застосування вправи на засвоєння термінів: «blood pressure», «pulse rate», «cardiac arrest». Окрім цього здобувачам освіти може бути запропоновано читання, переклад фрагментів підручників чи наукових статей англійською й на основі прочитаного заповнення глосарію «Medical English Terminology» із тестами для самоконтролю. Відповідно цей блок здебільшого застосовується при лекційних та семінарських заняттях, а також при індивідуальній роботі.

2 блок – практико-орієнтований зумовлює такі практичні варіанти реалізації. До прикладу, клінічний кейс, де студентам пропонується історія хвороби англійською мовою «Patient with chest pain and shortness of breath». Завдання полягає у тому, щоб встановити діагноз, обговорити можливі причини та скласти план лікування англійською. Зокрема можуть застосовуватись симуляції, де робота в лабораторії з інструкціями англійською мовою «Prepare an intravenous injection». Або ж практичні завдання, приклад складання рецепта або виписки з історії хвороби англійською. Відповідно цей блок здебільшого застосовується при практичних та лабораторних заняттях, а також при індивідуальній роботі.

3 блок – інтеграційний зумовлює такі практичні варіанти реалізації. До прикладу, участь студентів у міждисциплінарному проєкті, де здобувачі створюють англомовну презентацію «Prevention of cardiovascular diseases among young people», поєднуючи медичні знання та англійську термінологію. Іншим цікавим варіантом є організація групової дискусії, до прикладу обговорення нових методів діагностики COVID-19; або дебати «Should vaccination be mandatory?», що зумовлює розвиток критичного мислення й уміння аргументувати англійською мовою. Відповідно цей блок здебільшого застосовується при проєктній роботі, а також при груповій та колективній роботі.

Очікуваними результатами програми є формування міждисциплінарної та професійної компетентності у здобувачів освіти, розвиток критичного мислення, навичок аналізу та прийняття рішень, підвищує рівень англомовної комунікації та збільшує мотивацію.

Отже, розроблена програма є комплексною, що надає фундамент з теоретичних знань студентам, у практичному вимірі формує професійні навички шляхом інтеграції в єдине поле комунікації.

Висновки. Отже, інтеграція англійської мови та медичних дисциплін в освітній процес на основі проблемно-орієнтованого навчання є ефективним засобом формування професійної компетентності майбутніх фахівців. Розроблена програма забезпечує поєднання теоретичних знань із практичними навичками та здійснює розвиток критичного мислення у студентів. Відповідно, реалізація програми створює передумови для розвитку комунікативних навичок, командної взаємодії та готовності студентів до міждисциплінарної співпраці.

Перспективи подальших розвідок вбачаються в емпіричній перевірці ефективності запропонованої програми інтеграції англійської мови та медичних дисциплін у різних закладах вищої освіти.

Використана література:

1. Бєляєва О. М., Лисанець Ю. В., Сліпченко Л. Б., Ефендієва С. М., Гаврильєва К. Г., Роженко І. В., Таран З. М. Проблемно-орієнтоване навчання у вищій медичній школі: аналітичний огляд літератури. Сучасні досягнення і перспективи розвитку вищої медичної освіти. *Вісник проблем біології і медицини*. 2023. Вип. 2 (169). С. 31–32. DOI: https://doi.org/10.29254/2523-4110-2023-2-169/addition-31-32
2. Кучеренко М. П. Креативність у вищій медичний освіті: шлях до формування інноваційного потенціалу та професійного зростання майбутніх медиків. *Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти :* збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю (07 квітня 2025 р.). 2025. С. 260–262. URL : http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/22634.
3. Максимчук Б. А., Овчарук В. В., Рощін І. Г., Головченко О. І., Кметюк Д. І. Ґенеза наукових підходів до фізичного самовдосконалення особистості в історії психолого-педагогічної думки та поза нею. *Zenodo.* 2024. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.12760575.
4. Меленевич А. Я., Садовенко О. Л., Бабічева О. О., Брек В. В., Латогуз Ю. І., Прохоренко В. Л. Трансформація медичної освіти під впливом інтеграції штучного інтелекту у проблемно-орієнтоване та симуляційне навчання. *Медицина та фармація: освітні дискурси.* 2024. Вип. 4. С. 79–86. DOI: https://doi.org/10.32782/eddiscourses/2024-4-13
5. Паласюк Г. Б. проблемно орієнтоване навчання – засіб формування професійної компетентності у неперервній підготовці медичних сестер Австрії. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2011. № 28. Pp. 41–46. URL : https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/3812.
6. Пацера М. В., Круть О. С., Товма А. В. Сучасний студент і проблемно-орієнтоване навчання на медичних помилках. *Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2020 :* матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю, м. Запоріжжя, 19-20 листоп. 2020 р. С. 125. URL : http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/13653.
7. Проектно орієнтоване навчання: теоретичні та організаційні аспекти : навчально-методичний посібник / Г. Луценко, Гр. Луценко. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. 140 с. URL : https://eprints.cdu.edu.ua/id/eprint/6947.
8. Романовський О., Лапузіна О. Проблемно-орієнтоване навчання та його роль у процесі підготовки майбутніх лідерів-професіоналів у технічних університетах України. *Теорія і практика управління соціальними системами.* 2022. Вип. 4. С. 3–14. DOI: https://doi.org/10.20998/2078-7782.2022.4.01

9. Фурик О. О. проблемно-орієнтоване навчання: перші кроки впровадження інноваційних технологій в медичну освіту. *Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання.* 2015. Том 16. С. 200–205. URL : https://chelpanov.eeipsy.org/index.php/eeip/article/view/495/502.
10. Amin A. K., Degeng N. S., Setyosari P., Djatmika E. T. The Effectiveness of Mobile Blended Problem Based Learning on Mathematical Problem Solving. *International Journal of Interactive Mobile Technologies*. 2021. № 15 (1). Pp. 119–141. DOI: https://doi.org/10.3991/IJIM.V15I01.17437
11. Anazifa R. D., Djukri. Project-based learning and problem-based learning: Are they effective to improve student's thinking skills? *Jurnal Pendidikan IPA Indonesia*. 2017. № 6 (2). Pp. 346–355. DOI: https://doi.org/10.15294/jpii.v6i2.11100
12. Ghani A. S. A., Rahim A. F. A., Yusoff M. S. B., Hadie S. N. H. Effective Learning Behavior in Problem-Based Learning: a Scoping Review. *Medical Science Educator. Springer.* 2021. DOI: https://doi.org/10.1007/s40670-021-01292-0
13. Hidajat F. A. A comparison between problem-based conventional learning and creative problem-based learning on self-regulation skills: Experimental study. *Heliyon*. 2023. № 9 (9). DOI: https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e19512
14. Houghton J. Learning modules: problem-based learning, blended learning and flipping the classroom. *Law Teacher*. 2023. № 57 (3). Pp. 271–294. DOI: https://doi.org/10.1080/03069400.2023.2208017
15. Simanjuntak M. P., Hutahaean J., Marpaung N., Ramadhani D. Effectiveness of problem-based learning combined with computer simulation on students' problem-solving and creative thinking skills. *International Journal of Instruction.* 2021. № 14 (3). Pp. 519–534. DOI: https://doi.org/10.29333/iji.2021.14330a
16. Sylenko Y. Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*. 2024. № 10 (1). Pp. 68–76. DOI: https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68
17. Sylenko Yu. Tutoring – pedagogical innovation in professional and pedagogical training of teachers in higher education institutions. Grail of Science. No 24. 2023. DOI: https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.100
18. Wijnia L., Noordzij G., Arends L. R., Rikers R. M. J. P., Loyens S. M. M. The Effects of Problem-Based, Project-Based, and Case-Based Learning on Students' Motivation: a Meta-Analysis. *Educational Psychology Review*. 2024. № 36 (1). DOI: https://doi.org/10.1007/s10648-024-09864-3

References:

1. Bieliaieva, O. M., Lysanets, Yu. V., Slipchenko, L. B., Efendiieva, S. M., Havrylieva, K. H., Rozhenko, I. V., & Taran, Z. M. (2023). Problemno-oriientovane navchannia u vyshchii medychnii shkoli: analitychnyi ohliad literatury [Problem-based learning in higher medical school: Analytical literature review]. Suchasni dosiahnennia i perspektyvy rozvytku vyshchoi medychnoi osvity. Visnyk problem biolohii i medytsyny, (2(169)), 31–32. https://doi.org/10.29254/2523-4110-2023-2-169/addition-31-32 [in Ukrainian].
2. Kucherenko, M. P. (2025). Kreatyvnist u vyshchii medychnii osviti: shliakh do formuvannia innovatsiinoho potentsialu ta profesiinoho zrostannia maibutnikh medykiv [Creativity in higher medical education: The path to forming innovative potential and professional growth of future doctors]. Rozvytok kreatyvnosti yak resursu innovatsiinoho potentsialu osobystosti: psykholohopedahohichni aspekty, 260–262. http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/22634 (accessed: September 25, 2025) [in Ukrainian].
3. Maksymchuk, B. A., Ovcharuk, V. V., Roshchin, I. H., Holovchenko, O. I., & Kmetiuk, D. I. (2024). Geneza naukovykh pidkhodiv do fizychnoho samovdoskonalennia osobystosti v istorii psykholohopedahohichnoi dumky ta poza neiu [Genesis of scientific approaches to physical self-improvement of personality in the history of psychological and pedagogical thought and beyond]. Zenodo. https://doi.org/10.5281/zenodo.12760575 [in Ukrainian].
4. Melenevych, A. Ya., Sadovenko, O. L., Babicheva, O. O., Brek, V. V., Latohuz, Yu. I., & Prokhorenko, V. L. (2024). Transformatsiia medychnoi osvity pid vplyvom intehratsii shtuchnoho intelektu u problemno-oriientovane ta symuliatsiine navchannia [Transformation of medical education under the influence of artificial intelligence integration into problem-based and simulation learning]. Medytsyna ta farmatsiia: osvitni dyskursy, (4), 79–86. https://doi.org/10.32782/eddiscourses/2024-4-13 [in Ukrainian].
5. Palasiuk, H. B. (2011). Problemno-oriientovane navchannia – zasib formuvannia profesiinoi kompetentnosti u neperervnii pidhotovtsi medychnykh sester Avstrii [Problem-based learning as a means of forming professional competence in the continuing education of nurses in Austria]. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems, (28), 41–46. https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/3812 [in Ukrainian].
6. Patsera, M. V., Krut, O. S., & Tovma, A. V. (2020). Suchasnyi student i problemno-oriientovane navchannia na medychnykh pomylkakh [Modern student and problem-based learning on medical errors]. Aktualni pytannia dystantsiinoi osvity ta telemedytsyny 2020: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific-Methodical Videoconference with International Participation (Zaporizhzhia, November 19–20, 2020), 125. http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/13653 [in Ukrainian].
7. Lutsenko, H., & Lutsenko, Hr. (2018). Proektno oriientovane navchannia: teoretychni ta orhanizatsiini aspekty [Project-based learning: Theoretical and organizational aspects]. Cherkasy : Chabanenko Yu. A. https://eprints.cdu.edu.ua/id/eprint/6947 [in Ukrainian].
8. Romanovskyi, O., & Lapuzina, O. (2022). Problemno-oriientovane navchannia ta yoho rol u protsesi pidhotovky maibutnikh lideriv-profesionaliv u tekhnichnykh universytetakh Ukrainy [Problem-based learning and its role in the process of preparing future leaders-professionals in technical universities of Ukraine]. Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnymy systemamy, (4), 3–14. https://doi.org/10.20998/2078-7782.2022.4.01 [in Ukrainian].
9. Furyk, O. O. (2015). Problemno-oriientovane navchannia: pershi kroky vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii v medychnu osvitu [Problem-based learning: First steps of implementing innovative technologies in medical education]. Mizhnarodni Chelpanivski psykholohopedahohichni chytannia, 16, 200–205. https://chelpanov.eeipsy.org/index.php/eeip/article/view/495/502 [in Ukrainian].
10. Amin, A. K., Degeng, N. S., Setyosari, P., & Djatmika, E. T. (2021). The effectiveness of mobile blended problem-based learning on mathematical problem solving. International Journal of Interactive Mobile Technologies, 15 (1), 119–141. https://doi.org/10.3991/IJIM.V15I01.17437
11. Anazifa, R. D., & Djukri. (2017). Project-based learning and problem-based learning: Are they effective to improve student's thinking skills? Jurnal Pendidikan IPA Indonesia, 6 (2), 346–355. https://doi.org/10.15294/jpii.v6i2.11100

12. Ghani, A. S. A., Rahim, A. F. A., Yusoff, M. S. B., & Hadie, S. N. H. (2021). Effective learning behavior in problem-based learning: A scoping review. Medical Science Educator. https://doi.org/10.1007/s40670-021-01292-0
13. Hidajat, F. A. (2023). A comparison between problem-based conventional learning and creative problem-based learning on self-regulation skills: Experimental study. Heliyon, 9 (9). https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e19512
14. Houghton, J. (2023). Learning modules: Problem-based learning, blended learning and flipping the classroom. Law Teacher, 57 (3), 271–294. https://doi.org/10.1080/03069400.2023.2208017
15. Simanjuntak, M. P., Hutahaean, J., Marpaung, N., & Ramadhani, D. (2021). Effectiveness of problem-based learning combined with computer simulation on students’ problem-solving and creative thinking skills. International Journal of Instruction, 14 (3), 519–534. https://doi.org/10.29333/iji.2021.14330a
16. Sylenko, Y. (2024). Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series “Pedagogy and Psychology, 10 (1), 68–76. https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68
17. Sylenko, Yu. (2023). Tutoring – pedagogical innovation in professional and pedagogical training of teachers in higher education institutions. Grail of Science, 24. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.100
18. Wijnia, L., Noordzij, G., Arends, L. R., Rikers, R. M. J. P., & Loyens, S. M. M. (2024). The effects of problem-based, project-based, and case-based learning on students’ motivation: A meta-analysis. Educational Psychology Review, 36 (1). https://doi.org/10.1007/s10648-024-09864-3

O. Kravchenko. Problem-Based Learning as a Means of Interdisciplinary Integration of English Language and Medical Disciplines.

The purpose of the study is to reveal the potential of integrating the English language and medical disciplines in the training of future professionals through problem-based learning (PBL). Research methods: analysis and synthesis; prognostic methods; generalization and systematization. Research results. The article emphasizes the theoretical and methodological justification of problem-based learning as an effective tool for developing professional competence, critical thinking, and communication skills among students. An analysis of scholarly works on the issue demonstrated that problem-based learning fosters analytical abilities, creative potential, and learner autonomy, and, in particular, creates favorable conditions for the interdisciplinary integration of knowledge. The article proposes a program for integrating English language instruction and medical disciplines, which consists of three modules: a theoretical module (mastery of basic medical terminology, study of clinical concepts in English); a practice-oriented module (work with clinical case studies, role-playing, simulations, and laboratory-based tasks in English); and an integrative module (participation in interdisciplinary projects, group discussions and debates, presentation of solutions in English). Specific examples of implementing each module are provided, ensuring the integration of theoretical knowledge with practical activity. The developed program is aimed at enhancing the effectiveness of both language training and professional preparation. The expected outcome is the development of the ability to analyze and solve professional tasks in English, improved teamwork skills, intercultural communication, and readiness for international collaboration. Prospects for further research involve the empirical verification of the effectiveness of the proposed program for integrating English language and medical disciplines across various higher education institutions.

Key words: *problem-based learning, English language, medical education, training, integration of disciplines, professional competence.*

Дата першого надходження рукопису до видання: 26.09.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 31.10.2025
Дата публікації: 28.11.2025